ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΡΙΤΙΚΗΣ - ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ 1942
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 50 - 51

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΝΤΡΕΑΣ ΖΩΝΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ: ΜΑΗΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1948
ΓΡΑΦΕΙΟΝ: ΟΔΟΣ ΦΑΒΙΕΡΟΥ 7

ΑΙ "ΝΕΑΙ ΑΘΗΝΑΙ,, ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΑΛΚΙΔΑ

« .. .. .. 'Αθηναῖοι διαβάντες εἰς τὴν Εὔβοιαν συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι, νικήσαντες δὲ καὶ τούτους τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ λείπουσι .. .. .. ».

Ἡρόδοτος Ε'. 77

Εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ 'Αθῆναι ἔζησαν ὑπὸ τὴν τυραννίαν τῶν περιφήμων Πεισιστρατιδῶν ἐπὶ 36 ἔτη. Εἰς τὴν ἔκπτωσιν τῶν Πεισιστρατιδῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς συνετέλεσεν ὁ Κλεομένης βασιλεὺς τῆς Σπάρτης ἐκστρατεύσας κατὰ τῶν 'Αθηνῶν.

Τοὺς Πεισιστρατίδας διεδέχθησαν δύο ἄνδρες ὁ Κλεισθένης ὁ γνωστὸς ὀργανωτὴς τοῦ τότε δήμου τῶν 'Αθηναίων καὶ ὁ 'Ισαγόρας ὁ τοῦ Τισάνδρου, οἱ ὁποῖοι ἐφιλονεικοῦσαν περὶ τοῦ ποῖος θὰ καταλάβῃ τὴν ἐξουσίαν. 'Ο Κλεισθένης κατήγετο ἀπὸ τοὺς ἀνέκαθεν σημαντικοὺς καὶ πλουσίους 'Αλκμεωνίδας οἱ ὁποῖοι « ἐ π λ ή ρ ω ν α ν » τὴν τότε παντοδύναμον μάντιδα τὴν Πυθίαν τῶν Δελφῶν γιὰ νὰ λέγῃ τοὺς χρησμοὺς της κατὰ « τ ὸ κ έ φ ι τ ω ν ». 'Ο ἄλλος ὁ 'Ισαγόρας, εἶχε καὶ αὐτὸς τὸ « ἀ τ ο ῦ » του καθὼς λέγει ὁ « π α τ ὴ ρ τ ῆ ς ἱ σ τ ο ρ ί α ς » 'Ηρόδοτος, ἡ κυρία 'Ισαγόρα εἶχε περισσότερον τοῦ δέοντος γνωρισθεῖ μὲ τὸν βασιλέα τῆς Σπάρτης Κλεομένην, ὁ ὁποῖος Κλεομένης μεταξὺ τῆς πανσεβάστου ἀλλὰ παντάπασιν ἀξιεράστου Πυθίας ἢ τῆς χαριτοβρύτου 'Ατθῖδος κυρίας 'Ισαγόρα, ἐπροτίμησε, φυσικὰ τὴν δευτέραν. Καὶ ὁ ἀρειμάνιος καὶ ἐρωτευμένος βασιλεὺς μὲ μιὰ πρόφασι ὅτι τάχα περιυβρίσθη ἀπὸ τοὺς 'Αθηναίους, ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν 'Αθηνῶν διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν Δῆμον 'Αθηναίων, δηλαδὴ κατ' οὐσίαν τὸν Κλεισθένην, τὸν ὁποῖον ἀπαιτοῦσε νὰ ἐκδιώξουν οἱ 'Αθηναῖοι καὶ νὰ ἐγκαταστήσουν ἄρχοντα καὶ κυρίαρχον τῶν 'Αθηνῶν τὸν 'Ισαγόραν τὸν σύσυγον τῆς κυριάρχου τῆς βασιλικῆς του καρδίας

Καὶ ὁ μὲν Κλεισθένης εἶχε τοὺ λόγους του ἐκστρατεύων κατὰ τῶν 'Αθηνῶν καὶ ὡς βασιλεὺς καὶ ὡς ἄνθρωπος. Περιέπλεξεν ὅμως εἰς τὸν ἀγῶνα του τόσον τοὺς Θηβαίους ὅσον καὶ τοὺς Χαλκιδεῖς οἱ ὁποῖοι εἰσέβαλαν εἰς τὴν 'Αττικὴν καὶ ἔκαμαν μεγάλες ζημιὲς βοηθῶντας τοὺς Λακεδαιμονίους.

Οἱ Χαλκιδεῖς εἶχαν παλιοὺς λογαριασμοὺς μὲ τοὺς γείτονάς των 'Αθηναίους καὶ σύγχρονον ἀντιζηλίαν καὶ φόβον διὰ τὴν πρόοδον τῶν 'Αθηνῶν. Τὰ ἴδια καὶ οἱ Θηβαῖοι διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους. Οἱ 'Αθηναῖοι πιεζόμενοι ἀπὸ δύο μέρη, ἐσκέφθησαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ξεμπερδέψουν πρῶτα μὲ τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ ἔπειτα μὲ τοὺς Βοιωτοὺς καὶ Χαλκιδεῖς. Καὶ ἔτσι, ἅμα, βοηθούσης καὶ τῆς τύχης, ἀπηλλάγησαν ἀπὸ τοὺς Πελοποννησίους, ἐστράφησαν κατὰ τῶν Βοιωτῶν (Θηβαίων) καὶ Χαλκιδέων καὶ πρὶν ἢ προφθάσουν νὰ ἑνωθοῦν Θηβαῖοι καὶ Χαλκιδαῖοι, οἱ 'Αθηναῖοι ἐκτύπησαν ἀλύπητα καὶ ἐνίκησαν κατὰ κράτος τοὺς Θηβαίους καὶ διέλθοντες τὸν Εὔριπον κατέλαβον τὴν Χαλκίδα! (507 πρὸ Χριστοῦ).

«"Εθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες [illegible]ειαν τῆς [illegible]ναίων ἔργμασιν [illegible]..» [illegible]ξοικονόμησιν σμῷ ἐν ἀχλυόεντι σιδήρεῳ ἔσβεσαν ὕβριν...». "Ενα τέτοιο ἐπίγραμμα ἐνετοίχισαν εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τῆς 'Ακροπόλεως τῆς Χαλκίδος, οἱ 'Αθηναῖοι, ἀνταποδίδοντας παλαιὰν ἐπίθεσιν τῶν «χαλκεόπλων» Χαλκιδέων κατὰ τῶν 'Αθηνῶν, καὶ πρὸ παντός, ἐλαττώνοντες τὴν μετὰ τὴν παρακμὴν τῆς Κύμης, ὑπέρμετρον αὔξησιν τῆς Χαλκίδος ἡ ὁποία ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν εὐπατριδῶν της (ἱπποβοτῶν), ἐκυριάρχησεν ὅλης τῆς νήσου Εἰβοίας καὶ ἔγινε μία ἀπὸ τὰς ἰσχοροτέρας 'Ελληνικὰς Πολιτείας.

Τότε μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Χαλκίδος, οἱ 'Αθηναῖοι ἐξέβαλαν τῆς πόλεως τοὺς ἀριστοκράτας Χαλκιδεῖς καὶ ἐγκατέστησαν εἰς τὰς πλουσίας αὐτῶν γαίας τέσσερες χιλιάδες 'Αθηναίους, ἱδρύσαντες ἔτσι εἰς τὴν Χαλκίδα τὰς «Νέας 'Αθήνας!..».

Α. 'Αναπλιώτης

*

'Εκεῖ στ' ἀκρογιάλι...

'Εκεῖ στ' ἀκρογιάλι Σὲ βλέπω νὰ μ' ἀποχαιρετᾶς δακρυσμένη καὶ χαμογελαστή.

'Εκεῖ στ' ἀκρογιάλι θέλω νὰ Σ' εὕρω, σὰν ἔλθω, καλωσυνάτη καὶ ταπεινή, ὅπως πάντα.

Θὰ μείνεις 'Εσύ. Καρτερικὴ κι' ἀνυπόμονη. Γαλήνια καὶ ἄγρυπνη.

Οἱ ὧρες Σου θὰ γεμίζουν ἀναμονὴ καὶ θὰ καλλιεργοῦν σιωπηλὰ νοστσλγικὲς σκέψεις.

Θὰ μείνεις 'Εσύ. Γιὰ νἄχει τὸ ταξίδι μου ἀφετηρία καὶ τέρμα. 'Επιστροφὴ θἄχει....

'Εκεῖ στ' ἀκρογιάλι θέλω νὰ Σ' εὕρω, σὰν ἔλθω, καλωσυνάτη κσὶ ταπεινή.

37. Θέλει νὰ πεῖ τὴ [illegible]

38. Διάβαζε: πεπραγμένων.

39. Θέλει νὰ πεῖ τὶς ἐπαρχίες Χαλκίδος καὶ Καρυστίας.

ΔΙΑΒΑΤΑΡΙΚΑ

ΑΙΩΝ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ

Ἡ σκηνὴ σ' ἕνα πανάθλιο λεωφορεῖο. Ἔτρεμε ἡ ψυχή μας στὶς στροφές. Ἕτοιμη ἡ καρρότσα του νὰ ξεχαρβαλωθεῖ. Ἔτριζε φοβερά, κι' ὅλα του τὰ ἐξαρτήματα κάνανε ἕνα θόρυβο ποὺ ξεκούφαινε. Ἔπρεπε νὰ κραβγάζεις γιὰ νὰ συζητήσεις μὲ τὸν πλαϊνό σου....

Δύο συνεπιβάτες μου, Ἐκεῖνος καὶ Ἐκείνη, σηζητούσανε. Ἐγὼ στὸ πίσω κάθισμα ἄκουγα ἄθελά μου.

—Ὁ δρόμος πιὸ κάτου συναντάει τὴ σιδηροδρομικὴ γραμή. Θυμᾶμαι ποῦ συναντούσαμε τὸ τραῖνο ὅταν ἐρχόμουν στὴν Ἀθήνα, ἄλλοτες...

—Μὰ, δὲν ἔπερνες τὸ τραῖνο ἀπ' τὴν Τρίπολη; ρώτησε Ἐκεῖνος

—Μπᾶ!... Προτιμούσαμε νὰ βγάλουμε συνέχεια εἰσητήριο...

—Καὶ δὲν ἔχεις μπεῖ, λοιπόν, σὲ τραῖνο;

—Ὄχι!... Ἤ, μᾶλλον... ναί! Ἀπ' τὸ Ἄργος στὸ Ναύπλιο.... μιὰ φορά!...

—Κι' εἶσαι ἀπάντησε ὁ ἄντρας εἴκοσι ἕξη χρονῶ, ζεῖς στὸν Ἀτομικὸ Αἰῶνα, ποῦ κι' ὁ πιὸ καθυστερημένος ἄνθρωπος σ' ἄλλες χῶρες, μιλάει γιὰ τοὺς καθοδικοὺς ωωλήνες, γιὰ τὴ διάσπαση τοῦ ἀτόμου, διὰ τὸ βομβαρδισμὸ τῶν ἠλεκτρονίων, διὰ τὰ πρωτόνια, μεσοτόνια καὶ δευτερόνια, καὶ γιὰ ὅλες ἐκεῖνες τὶς λεπτομέρειες ποῦ ἀκολούθησαν τὶς πρῶτες περιγραφὲς τῆς νέας ἀνακάλυψης, σὰ νὰ σοῦ μιλάει γιὰ τὶς λεπτομέρειές τοῦ ..... ψυγείου του λ.χ.

Ζεῖς στὸν Αἰῶνα ποῦ λέγεται 20ός, ποῦ οἱ οὐρανοὶ γιομίζουν ἀπὸ ἰπτάμενες βόμβες, ἀπὸ ἰπταμένους δίσκους, ἀεροπλάνα ποῦ κινοῦνται μὲ ραντάρ, ἀπὸ μυστηριώδεις πυραύλους, ποὺ διασχίζουν τὰ μήκη καὶ πλάτη τῶν αἰθέρων ρουκέτες ἀπίθανες, ποὺ τὸ ἀεροπλᾶνο τετρακινητήριο, παρακαλῶ! εἶναι τὸ πιὸ συνηθισμένο πιὰ μέσο συγκοινωνίας.

Ζεῖς στὸν Αἰῶνα τῶν θαυμάτων, ποὺ περπατεῖς στὸ δρόμο καὶ μιλᾶς μὲ τὸ φίλο σου ἑκατὸ μίλλια μακριά σου, πῶς εἶναι ὥρα νὰ ρίξει τὸ ροῦζι γιὰ τὴ σοῦπα σου, ἀπ' τὸν Καναδᾶ, κι εἶσαι ἥσυχος πὼς δὲ θὰ λασπώσει ὥσπου νὰ φτάσεις στὴ Ν. Ὑόρκη γιὰ τὸ γεῦμα σου... Κι' [illegible] ἐφαρμώσουν στὴν καθημερινὴ ζωή, νὰ ἐξυπηρετήσουτὸν ἄνθρωπο, νὰ τοῦ κάνουν χαρούμενη, ἀνετώτερη, ἀνώδυνη καὶ μακρόημερη τὴ ζωή του ΟΛΟΙ αὐτοίχωμένοι στὰ ἐργαστήριά τους νυχτοήμερα, μὲ τοὺς διαβῆτες, τὶς μύριες χημικὲς συσκευές, μὲ τὶς μυριάδες σχέδια καὶ τοὺς δισεκατομμυριάδες μαθηματικοχημικοὺς τύπους καὶ μηχανολογικοὺς ὑπολογισμούς, σ' ΕΝΑ μόνο εἶναι προσηλωμένοι: Πῶς νὰ βροῦνε τὸ καταπληχτικώτερο, τὸ τελειότερο, τὸ τρομερότερο, καὶ ἀπαισιώτερο φονικὸ ὅπλο, ποὺ μόλις τεθεῖ σὲ κίνηση μ' ἕνα μυστικὸ κουμπὶ θ' ἀφανίσει κάθε ζωὴ στ' ἄλλα ἔθνη γιὰ νὰ κυριαρχήσει στὴ ζωὴ μόνο τὸ δικό τους!....

—Ἔχεις δίκιο, Τώνη, συμφώνησε ἡ κοπέλλα. Κοίτα τὶ μωρία! ..

—Κι ὅμως, συνέχισε αὐτός, στὸ χέρι αὐτουνῶν κρέμεται ἡ εὐτυχία τοῦ Κόσμου. Σκέψου ἂν ὅλοι μαζύ, δουλέβανε γιὰ τὴν καλητέρεψη τῶν ὅρων τῆς ζωῆς μας, γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς ἀρρώστειας, γιὰ τὴ φτηνὴ παραγωγή, γιὰ τὸ ξεκούρασμά μας!.., Τότες, ἡ «Βασιλεία τοῦ Θεοῦ», κείνη ἡ Βιβλικὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. θ' ἀρχότανε κι ἐπὶ τῆς Γῆς καὶ θἀγαπιόντουσαν τὰ Ἔθνη καὶ θἀγκαλιάζονταν οἱ ἄνθρωποι,γιατὶ θὰ νοιώθανε πὼς εἶσανε ὅλοι ἀδέρφια!...

—Ὠ!... πάψε, Τώνη, μὲ μελαγχόλησες... Μὴ ξεχνᾶς πὼς βγήκαμε νὰ διασκεδάσομε λίγο!...

—Ἔχεις δίκηο, ἀγαπητή μου.. Γιατὶ νὰ χάνουμε στὶς σκέψεις τὶς ὧρες μας;.,. Λοιπὸν...· μὲ τὶ γαρνίρισες τὸ καινούργιο σου φορεματάκι;

Ἔπαψα ν' ἀκούω πιὰ τὶ ἔλεγε τὸ ζευγάρι... Καί, μόνο ὁ δαιμονισμένος θόρυβος τῶν «μελῶν» τοῦ λεωφορείου-νεκροφόρας (τοῦ λεωφορείου τοῦ «ἀτομικοῦ αἰῶνος» γιὰ τὴ φτωχή μας Ἑλλάδα), ἐπεβλήθηκε στοὺς κακοὺς συλλογισμούς μου...

ΦΩ - Σ

Αὐτὲς τὶς μέρες κυκλοφοροῦν:

Ἀντρέα Ζώντου

Πέντε Διηγήματα

Αὐτὲς τὶς μέρες κυκλοφοροῦν.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Τοῦ κ. **Γ. Ι. ΦΟΥΣΑΡΑ**

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

51.— Τὰ ἀδιαλείπως παρακολουθοῦντα αὐτὸν ἀτυχήματα, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἐξαρχίαν τὸν παρηκολούθησαν, φέροντα πάντοτε ἀντιπερισπασμὸν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς σκοπούς του. Ὄχι μόνον αἱ κατὰ τόπους καὶ χώρας ἀρχαὶ ἠρνοῦντο νὰ δώσωσιν αὐτῷ χρηματικὴν συνδρομήν, εἰς ἀναρχίαν εὑρισκομένων τότε ὅλων τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ προσωρινὴ Διοίκησις, ἀμελοῦσα ἢ στερουμένη μᾶλλον τοῦ ἀναγκαίου πορισμοῦ, ἐλησμόνησε νὰ πέμψῃ αὐτῷ τὴν ἀναγκαίαν χρηματικὴν βοήθειαν, [ἂν] καὶ ἡ Ἐξαρχία του ἐστάθη καὶ ὑλικῶς ὠφέλιμος εἰς τὸ ἔθνος, ἀνακαλύψαντος [τοῦ Νεοφύτου] μυρίας χρηματικὰς καταχρήσεις. «Ἤκουσα, λέγει εἰς μίαν πρὸς τὸν Ἰωάννην Σκανδαλίδην ἐπιστολήν του, ἰσχύοντα [τὸν Σκανδαλίδην] τότε ἐν τοῖς πράγμασιν, ὅτι εἰς τὴν Λέρον εὑρίσκονται εἰς ἕνα ὑποκείμενον γρόσια ἑκατὸν πεντήκοντα πουγγαῖα [36], καὶ μετῆλθεν εἰς Αἴγυπτον, ὅπου ἐκεῖ ἀπέθανεν.» «Μὴ λείψετε πρὸς Χριστόν, (ἄλλος παράγραφος [τῆς ἰδίας ἐπιστολῆς]) μὴ λείψετε πρὸς Θεοῦ τὸ τοιοῦτον ἀναγκαῖον λειτούργημα· μὴ παραβλέψητε ἕνα τοιοῦτον μέγα καλόν. Ἂν ὑμεῖς κρίνητε ὅτι δὲν εἶμαι ἱκανὸς διὰ τὸ τοιοῦτον, φροντίσατε διὰ καλύτερον ἐπὶ τούτου, φθάνει μόνον νὰ μὴ παραμελῆτε τὸ τοιοῦτον.» Ἄλλος παράγραφος: «Δὲν εἶναι πολύ, νομίζω, νὰ ἐξωδεύ[ω] μὲ οἰκονομίαν ἕως πεντακόσια γρόσια καὶ ὀλίγον ἐπέκεινα διὰ τὴν ζωοτροφίαν μας [37] καὶ [τὴν] πληρωμὴν ἑνὸς γραμματέως... Ἀπὸ Νάξου τὴν 9 Ἀπριλίου 1824. Ὁ Ἔξαρχος τοῦ Αἰγαίου Πελάγους».

52.—Περαιθείσης τῆς πολυθρυλήτου ταύτης Ἐξαρχίας του καθ' ἣν πολλὰ παθὼν μὲν αὐτὸς κατὰ τὴν διάρκειάν της, στερήσεις, ἀντενεργείας, κακουχίας, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ τὴν ἐνυπάρχουσαν διὰ χειρῶν του σημείωσιν τῶν πρακτικῶν του [38] ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους καὶ ἡμιτελῆ κατὰ τὴν τελευταίαν φράσιν του: «Τέλος ἕως ὧδε διὰ τὰς ἀνωμαλίας τοῦ καιροῦ, Ἀπὸ Αἴγιναν τὴν 15 Αὐγούστου 1824...» Ἐπιστρέψας εἰς Σαλαμῖνα, ὅπου ἦσαν συνηγμένοι καὶ οἱ λοιποὶ ὁπλαρχηγοὶ καὶ πολλοὶ ἄλλοι κάτοικοι τῶν δύο ἐπαρχιῶν Εὐρίπου καὶ Καρύστου, διώρισαν [οἱ Εὐβοεῖς] αὐτὸν ἐπίτροπον διὰ τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, ἥτις συνήχθη εἰς Ἐπίδαυρον διὰ νὰ ἐκλέξῃ καὶ ἀποστείλῃ ἀντιπροσώπους εἰς τὴν Εὐρώπην, [ἵ]να ζητήσουν ἓν μέλος οἰκογενείας Βασιλικῆς, διὰ νὰ συσταθῇ καὶ ἐν Ἑλλάδι Βασίλειον. «Καὶ εἰς ἐκπλήρωσιν αὐτῆς τῆς κοινῆς μας θελήσεως ὀνομάζομεν καὶ συσταίνομεν διὰ τοῦ παρόντος μας ἐπίτροπον τῶν δύο ἐπαρχιῶν μας, Εὐρίπου καὶ Καρύστου [39], τὸν παραστάτην καὶ πατριώτην μας Ἅγιον Καρύστου Κύριον Νεόφυτον, δίδοντες αὐτῷ ὅλην τὴν εἰς αὐτὸ τὸ μέγιστον ἔργον ἀπαιτουμένην ἐκ μέρους μας πληρεξουσιότητα», λέγει ἐπὶ τέλους τὸ ἀπὸ 22 Μαΐου 1824 ἐν Σαλαμίνι γεγραμμένον πληρεξούσιον μὲ τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν ἐκεῖσε εὐρεθέντων ἐπαρχιωτῶν.

53.—Αὐγούστου 25, 1827. Ἐν Αἰγίνῃ. Οἱ ἴδιοι πάλιν πατριῶται, μετ' ἄλλων νέων ἐπαρχιωτῶν ἐκλέγουν αὐτὸν παραστάτην διὰ τὴν τετάρτην τῆς Βουλῆς περίοδον. «Οἱ ὑπογεγραμμένοι κλπ. κοινῇ γνώμῃ καὶ ψήφῳ ἐξελεξάμεθα τὸν Πανιερώτατον Καρύστου Κύριον Νεόφυτον... καὶ δυνάμει αὐτοῦ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν χῶρον τῆς Σεβαστῆς Βουλῆς καὶ συνεδριάζῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συνόδου...»

54.— Ἐὰν δι' ἐξοικονόμησιν ἢ διὰ νὰ τακτοποιήσῃ τὰς ἐνυπαρχούσας τότε ἀκόμη παρανομίας καὶ τὸ Αἰγαῖον ἀγαπῶν, διωρίσθη τοποτηρητὴς τῶν Κυκλάδων, ὅπου νομίζω ὅτι διέτριψεν μέχρι τοῦ 1830 ἢ 31. Ἐνταῦθα, ἂν καὶ ἐσφαλμένως ὡς πρὸς τὴν ἡμερομηνίαν, δὲν δυνάμεθα εἰμὶ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν κατὰ παράδοσιν χρονολογίαν, μὴ δυνάμενοι νὰ ἀκολουθήσωμεν ἄλλως πῶς τὴν βιογραφίαν του. Ὁπωσδήποτε, λοιπόν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν τὴν παῦσιν του ταύτην εἰμὶ εἰς τὰς πολιτικὰς φατρίας, ὑπερισχυσάσης τῆς τότε ἐναντίας πολιτικῆς καὶ μὴ ὑπαρχόντων προσώπων καταλλήλων τοῦ νὰ ἐκτιμήσουν τὰς ἐκδουλεύσεις του. Μετέβη, ὅθεν, εἰς Αἴγιναν. Ἐνταῦθα μόνη ἡ ἱστορία δύναται νὰ λαλήσῃ περὶ τῶν πολιτικῶν μεταβολῶν καὶ ἐθνικῶν πράξεων, καθ' ἃς καὶ ὁ Καρύστου ἔλαβε μέρος ἐνεργητικόν. Ἐκ παραδόσεως τοῦτο μόνον δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν, ὅτι προσκληθέντων τότε ἐν γένει τῶν Ἀρχιερέων, ἵνα ἐνδώσουν εἰς τὴν προτεινομένην αὐτοῖς ἐκ μέρους τῆς ὑφισταμένης τότε Κυβερνήσεως διάλυσιν τῶν κατὰ τόπους καὶ ἐπαρχίας εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδαν Μονῶν, προσεκλήθη καὶ ὁ Καρύστου, ὅστις κατ' οὐδένα λόγον ἐδέχθη τοῦτο. Μὴ ὑπογράψας, λοιπόν, καὶ μὲ πολλὴν γενναιότητα ἐπιφέρων ἐναντίαν κρίσιν ὡς πρὸς τὴν πρότασιν, ἢ μᾶλλον ἐκφράσας καθαρότατα τὴν ἰδέαν του, ἐτέθη ὑπὸ αὐστηροτάτην δυσμένειαν τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς μεγάλην, λοιπόν, ἀνέχειαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν· ἔνδειαν, εὑρισκόμενος, μετέβη εἰς Αἴγιναν, ὅπου ἔζη μὲ τὸ ἔλεος τῶν χριστιανῶν.

(Συνεχίζεται)

36. Θέλει νὰ πεῖ: δεμένα μέσα σ' ἕνα πουγγί, μετρητά.
37. Θέλει νὰ πεῖ τὴ διατροφή του.
38. Διάβαζε: πεπραγμένων.
39. Θέλει νὰ πεῖ τὶς ἐπαρχίες Χαλκίδος καὶ Καρυστίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Στὴ λευτεριὰ τῶν Δωδεκανήσων

Λευτεριά' σὰν πρωτόξυπνο φώτισμα
τὶς κλεισμένες μας πόρτες κουρτά-
[λησες
καὶ γοερὰ στὶς παντέρημες ροῦγες
[μας
τὴ μεγάλη σου διάτα διαλάλησες.

Κάβοι, σπιάντζες, μπουγάζια, ἀκρο-
[γιάλια
τὴν καλόδεχτη διάτα ἀντιλάλησαν
καὶ παλιῶν λουλουδίσματα πόθων
μές τὰ στήθια τὴ θλίψη κατάλυσαν.

Καὶ σὰν ἀπὸ βαθὺ νεραϊδοκοίμισμα
ξυπνῆσαν ξιππασμένες οἱ νησιωτο-
[ποῦλες
δείχνοντας μὲς στὸ ῥοδοχάραμα
σὰν ἄλικες κι' αὐτὲς αὐγοῦλες.

Κι' ἀπάνω σὲ βραγὲς πρωτόφα-
[ντης χαρᾶς
ἀπαλογεῖραν οἱ ψυχὲς οἱ πληγωμένες
καὶ τὰ ματόφρυδα γλυκειὲς ἀντού-
[γειες σκορπίσαν
καὶ κελαηδῆσαν οἱ καρδιὲς οἱ βου-
[βαμένες.

'Απ' τὰ νησιά μας ἔδιωξες τὰ ἐρέβη
ποῦ συννεφιάζαν τὶς ματιὲς καιροὺς
[καὶ χρόνια
καὶ γέμισες, ὦ λευτεριά, τοὺς οὐρα-
[νοὺς μας
μὲ νέες συναστεριές, χρυσόφωτα λα-
[μπόνια.

Ὦ ἐσεῖς νοτιάδες, ξεροβόρια καὶ
[μαϊστράλια,
βροχῆς καὶ χαλαζιοῦ βροντοχτυπή-
[ματα,
πὰ στῆς ὁρμῆς σας τὰ φτερὰ σηκῶ-
[στε
καὶ σὲ πελάγη καὶ στεριὲς ἁπλῶστε
τοῦ λυτρωμοῦ μας τάγγελόσταλτα
[μηνύματα.

Μιχ. Γ. Πετρίδης

*

Ἱκεσία

Φέγγος ἀπὸ ἄρρωστο φεγγάρι
στὴ λίμνη ἀνθίζει, στὰ βουνά, στὶς
[καλαμιές,
ὠχρό, ὡς θαμπὸ μαργαριτάρι.
Πρόσχαροι τόποι, γελαστὲς ἀπανε-
[μιές
Φοροῦνε τῆς μελαγχολίας
τ' ἄμφια. Νύχτα θολή, βαρειὰ στὴ
γῆ. Σιγή...
Ὡς τὴν καλύπτει ἀχνὰ ὁ μανδύας
τῆς λύπης, μιὰ Ψυχή, ὅλη δέος,
[ἀναριγεῖ.

Πόθοι χλωμοί, γαληνεμένοι,
δειλὰ δειλά, κάτω ἀπ' τὸ φῶς τοῦ
[φεγγαριοῦ
κ'οἱ στοχασμοὶ ἀπολυτρωμένοι
κ' εὐλαβικοί, σὰν προσευχὴ μικροῦ
[παιδιοῦ,
πορεύονται· ὅλοι, ἀδερφωμένοι,
σὲ λειτανεία, στὸ δρόμο τοῦ μετα-
[νοιωμοῦ,
στὴν ἄκρια του καθὼς προσμένει
τὸ ῥόδο ἀστέρι τ' ἀτρεμο τοῦ ἐξιλα-
[σμοῦ.

Τοῦ φεγγαριοῦ τὰ φωτοθόλα
δέονται κ ἡ λίμνη, οἱ καλαμιὲς καὶ
[τὰ βουνὰ
κι' ἀπανεμιὲς κ'οἱ τόποι κι' ὅλα.
βουβή, ἀπροσμέτρητη, ἱκεσία σιγαλι-
[νὰ
στὰ οὐράνια ὑψώνεται ἄϋλο χάδι
μνημόσυνο πανάχραντο γιὰ μιὰ ψυχὴ
κριματισμένη, ποὺ τὸ βράδι
στὰ μέρη αὐτὰ περιπλανιέται μονα-
[χή.

Ὀδ. Κ. Ἐξαρχάκης

Λοῦσ' την φεγγάρι

Λούζεις φεγγάρι, κολυμπᾶς μέσα στ' ἀχ-
[νὸ φῶς σου
σὲ νύχτες μαγικὲς
κοπέλλες ὡριοπλέξουδες ποὺ τὶς φαντά-
[ζω μπρός σου
νυφοῦλες ξωτικές.

Μ'ἀπ' ὅλες μιά, Βασίλισσα, τὴν ἔχω πιὰ
[θρονιάσει
ὦ φῶς μου γαλανὸ
πεντάνοιχτ' ἡ καρδοῦλα μου θέλει νὰ τὴ
[χορτάσει
κι' ὁ πόνος μου βουνό!

Φεγγάρι μέσ' τὶς ἔναστρες βραδυὲς πὼς
[μοῦ γεμίζεις
μεθυστικοὺς παλμοὺς
κάποιες θλιμμένες μου στιγμὲς μὲ στε-
[νσγμοὺς θυμίζεις
ἀγάπης στοχασμούς!

Λοῦσ' την μιὰ νύχτα τοῦ Μαγιοῦ μεσ' τ'
[ἄπειρα σου λοῦσα
μὲ τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ
γλυκονανουρισέτηνε ὦ τὴν ξανθομαλ-
[λοῦσα
ποὺ μ' ἔδεσε τὸ νοῦ!

Τὸν ἀγγελό μου φώτισε μὲ πλούσιες
[χρυσακτίδες
σὲ γέλοιο χαρωπό,
σφάλισε τὰ ματάκια της, χάϊδεψε τὶς
[πλεξίδες
ποὺ τόσο τ' ἀγαπῶ!

Κι' ὡς τὰ σφαλίσεις, ἀπὸ μέ, δόστην
[γλυκὰ φιλάκια
φεγγάρι μ' ἀργυρὸ
στὸ παραθύρι στήσειε γι' αὐτὴν καὶ
[σεῖς πουλάκια
τραγούδια καὶ χορό!

Χρ. Γ. 'Ανυφαντῆς

Στὴν ὥρα τοῦ παθητικοῦ ρεμβασμοῦ

Ἂν ἤξερες τὸν πόνο μου ποτὲ δὲ θὰ
[γελοῦσες
ὅταν μὲ βλέπης σκεπτικό, περίλυπο τὰ
[βράδια,
μήτε θὰ τόλμαγες ποτὲ νὰ μὲ πορηγο-
[ροῦσες,
ὡς συνηθᾶνε οἱ ἐραστές, μὲ λόγια καὶ
[μὲ χάδια.

Μὰ κάποιον τρόπον ἄγνωστον ἀκόμα
[θὰ ζητοῦσες,
βγαλμένον ἀπὸ τ' ἄδυτα τοῦ πόνου τὰ
[σκοτάδια,
κοὶ θὰ μοῦ πρόσφερνες πιστὰ γιὰ νὰ
[μὲ συγκινοῦσες
κάποιας θυσίας ἀλλόφρονης τ' ἀπέλπιδα
[σημάδια.

Ἔτσι τὴ θλίψη μου κ' ἐσὺ κατάβαθα
[σὰ νοιώσης,
μαζύ μου τὶς φτεροῦγες σου στὸν οὐρα-
[νὸ θ' ἁπλώσης
πρὸς τὴ φεγγόβολην αὐγὴ τοῦ μαχρυ-
[σμένου ὀνείρου,

Ὅπου γυρεύω τ' ἄγνωστον τὴν αἴγλη
[ν' ἀγναντεύω
καὶ τοῦ ὑπερπέρα ὀνειρευτὴς καὶ νο-
[σταλγὸς τοῦ ἀπείρου
μέσ' τὴν αἰθρία καὶ στὸ φῶς ψιλὰ νὰ
[ταξειδεύω.

Γ. Κ. Σταμπολῆς

*

ΜΕ ΤΟ ΠΟΤΗΡΙ ΤΗΣ VOIR

Μὲ τὸ ποτῆρι ἤπια νερὸ ποῦχες καὶ
[Σὺ πιομένο,
καὶ θάρεψα τὰ χείλια Σου πὼς ἄγ-
[γιξα, Καλή.
Κι' ἀντὶς νὰ πιῶ νερό, γλυκὸ πάνου
[ἄφισα φιλὶ
στὸ κρύο γιαλί, ποὺ μὲ θερμὰ χείλη
[εἶχες ἀγγιγμένο...
Κι ὅπως ρουφοῦσα τὸ νερὸ κι' ἀπό-
[μεινε ἀδειασμένο,
—σὰν ἕνα στόμα ὀρθάνοιχτο κι ἄφω-
[νο ποὺ μιλεῖ
γιὰ 'Ελπίδες—ἔσκυψα ξανά, τὸ φί-
[λησα—κι ἀλί!....
μοῦ ἐφάνη πὼς τὸ στόμα Σου φιλοῦ-
[σα λιγωμένο...
Πλημμύρισε τὰ στήθια μου κεῖνος ὁ
[γλυκασμὸς
ποὺ μὲ λυγίζει καὶ καλὸν μὲ κάνει
[σὰν παιδάκι
κι ἔσβυσε ἀπὸ τὸ στόμα μου τῆς Πί-
[κρας τὸ φαρμάκι!...
Δοσμένος στὴν 'Απάτη μου, γλυκὰ
[χαμογελοῦσα,
κι ὁ ἀνταριασμένος μέρεψε, λιγάκι,
[Λογισμὸς
ἕνα ποτῆρι μὲ φιλιὰ πὼς εἶχα πιεῖ
[θαροῦσα....

Φῶτος Σκοτάδης

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΠΡΑΜΑΤΑ

Στὸ περιοδικὸ «Ποιητικὴ Τέχνη» στάλθηκε ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων» τὸ πάρα κάτω Γράμμα:

'Αγαπητὴ «Ποιητικὴ Τέχνη»,

Στὸ τελευταῖο σου τεῦχος, μηνὸς Μαρτίου, ὁ φίλος καὶ συνάδελφος, κ. Πέτρος Μαρκάκης, δημοσιεύει πρωτοσέλιδο σημείωμά του γιὰ τὴν ἐπέτειο τῶν 150 χρόνων, ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ, καὶ σημειώνει (τελευταία παράγραφος πρώτης στήλης) πὼς ὁ 'Εθνικός μας ποιητὴς εἶταν ἐξώγαμο τριτότοκο παιδὶ τοῦ πλούσιου Ζακυνθινοῦ Κόμητα Νικολάου Σολωμοῦ καὶ τῆς 'Αγγελικῆς Νικολῆ, ποὺ ὁ πατέρας του λίγο πρὶν πεθάνει τὸ νομιμοποίησε κ.τ.λ.

Στὰ πάρα πάνω, παρακαλῶ, νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σημειώσω, πὼς τ' ὄνομα τῆς μάνας τοῦ Σολωμοῦ ἀναφέρεται λανθασμένο: πρόκειται περὶ τῆς 'Αγγελικῆς Νίκλη κι' ὄχι Νικολῆ. Λάθος ποὺ καθόλου ἀπίθανο νὰ ὀφείλεται στὸν στοιχειοθέτην ἢ τὸν διορθωτὴ κι' ὄχι στὸν συγγραφέα τοῦ ἀθριδίου.

'Επίσης στὸ πέμπτο σημείωμά σας, τοῦ ἴδιου φύλλου, δημοσιεύεται τὸ σχηματικὸ ποιηματάκι «Οἱ μάταιες σκέψεις» τοῦ Πότη Ψαλτήρα, καὶ ρωτᾶτε: «τὶ ἄραγε νὰ γίνεται σήμερα ὁ ποιητής του καὶ τὶ νὰ σκέφτεται γιὰ τὴ «σχολή του»;

Σᾶς πληροφορῶ, λοιπόν, ὅτι ὁ ἀξέχαστος Καλαματιανὸς ποιητὴς ἐφρόντισε, πολὺ γρήγορα (καὶ παρὰ τὴν σχηματικὴ του ποίηση) νὰ ὁριζοντιοθῆ στὸν τάφο του καὶ νὰ γίνῃ πλέον μακαρίτης.

'Αθήνα, 30-3-48.

Δικός σας
ΑΝΤΡΕΑΣ ΖΩΝΤΟΣ

*

Πάνω στὸ γράμμα τοῦτο τὸ περιοδικό, στὸ φύλλο του, 1 Μαΐου ἔγραψε αὐτὸ τὸ σχόλιο:

Τὰ λάθη

»'Ο φίλος κ. Ζῶντος τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων» ἐφιστᾶ τὴν προσοχήν μας στὸ ἐμφανές, ἄλλωστε τυπογραφικὸ λάθος ποὺ μετέβαλλε τὴν μητέρα τοῦ Σολωμοῦ ἀπὸ Νίκλη σὲ Νικολῆ. Μ' αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτα μπροστὰ σ' ἐκεῖνα ποὺ ἀναφέρει ἡ.... 'Ιστορία. Τὸν τίτλο π. χ. τῆς πρώτης ποιητικῆς συλλογῆς ἑνὸς νεαροῦ ποιητῆ «Πόνου κραυγὴ» ὁ τυπογράφος τὸν ἔκανε μὲ κομψὰ κομψὰ κεφαλαῖα «Ὄνου κραυγή». Κι ἕνα ἀκόμα πιὸ ὡραῖο: 'Η Societe des Valeurs (ἑταιρία χρηματιστικῶν ἀξιῶν) ἀπὸ μιὰ γαλόφωνη ἐφημερίδα τῶν 'Αθηνῶν ἔγινε Sosiete des Voleurs. Κι' ἄλλα τέτοια ἔνσ σωρὸ ποὺ ἀσφαλῶς ὁ φίλος ἐπισταλογράφος θὰ τὰ ξέρει κι' ἀπὸ τὴ δουλειά του. Τὸν εὐχαριστοῦμε πάντως ἀπὸ δῶ γιὰ τὴν πληροφορία ποὺ μᾶς δίνει γιὰ τὸν Πότη Ψαλτήρα:

«'Εφρόντισε, λέει, ἀπὸ καιρό, παρὰ τὴ σχηματική του ποίηση νὰ ὁριζοντιοθεῖ στὸν τάφο του.» Σωστὸ σταυρόλεξο λοιπόν...»

*

'Η ἀποκήρυξη

Σὰν σὲ συνέχεια ὁ φίλος κ. Μαρκάκης μᾶς ἔστειλε τὸ πάρα κάτω γράμμα του:

Φίλε κ. Ζῶντο.

Σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὴν καλωσύνη ποῦχατε νὰ γράψετε πρὸς τὴν «Ποιητικὴ Τέχνη» σχετικὰ μὲ τὸ σημείωμά μου σ' αὐτὴ (φύλλο 'Απριλίου) «Δ. Σολωμός. Δυστυχῶς ὁ κύριος Διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ δὲν μοῦ ἔθεσε ὑπ' ὄψη τὴν ἐπιστολή σας καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω πάνω σ' αὐτό. Νοιώθω, ὅμως, τὸν ἑαυτό μου ὑποχρεωμένο νὰ σᾶς γνωρίσω, ὅτι τὸ σημείωμά μου, ὅπως καταχωρήθηκε στὸ περιοδικό, μὲ τερατώδη τυπογραφικὰ λάθη καὶ τὶς αὐθαίρετες παραλείψεις ὄχι μόνο παρουσιάζεται, ἐντελῶς διαφορετικὸ ἐκείνου ποὺ ἔγραψα, ἀλλὰ μὲ τὴν μορφὴ ποὺ πῆρε τὸ θεωρῶ σᾶν ἀσέβεια στὴν μνήμη τοῦ 'Εθνικοῦ μας ποιητοῦ.

Γι' αὐτὸ ἀναγκάζουμε νὰ τὸ ἀποκηρύξω, ἑπομένως ἡ ὑπογραφή μου, ποὺ φέρνει, εἶναι σὰν νὰ μὴν ὑπάρχει.

Φιλικώτατα
Πέτρος Μαρκάκης

*

Ἕνα παράπονο

Στὸ ὑπ' ἀριθ. 155 τεῦχος τῶν «Κυπριακῶν Γραμμάτων» μηνὸς Μαΐου δημοσιεύτηκε τὸ πάρα κάτω γράμμα:

'Αγαπητέ μου κ. Κρανιδιώτη,

Πρῶτα πρῶτα θέλω νὰ σᾶς συγχαρῶ θερμὰ κι' ἐγκάρδια γιὰ τὴν ἐκ μέρους σας ἀνάληψη τῆς διευθύνσεως τῶν «Κυπριακῶν Γραμμάτων», καὶ νὰ σᾶς εὐχηθῶ κάθε προκοπὴ στὴν νέα περίοδο τοῦ ἀξιολόγου τούτου περιοδικοῦ σας. Κι' ὕστερα νὰ παραπονεθῶ, γιὰ μιὰ παράλειψη, ποὺ κάνει στὸ τελευταῖο μέρος τῆς μελέτης του, γιὰ τὴν «Λογοτεχνία στὴν 'Εφτάνησο» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ φύλλο τοῦ περασμένου Νοέβρη καὶ Δεκέβρη τοῦ περιοδικοῦ σας, ὁ διαλεχτὸς ἑφτανήσιος λογοτέχνης κ. Γεράσιμος Σπαταλᾶς.

Γράφει, λοιπόν, σχετικά, ὁ συνεργάτης σας, πὼς σήμερα ἐξακολουθοῦν τὰ ἑφτάνησα ν' ἀντιπροσωπεύωνται στὰ νεοελληνικὰ Γράμματα, μ' ἀξιολόγους ποιητὲς καὶ πεζογράφους, ποὺ οἱ περισσότεροι, γιὰ διαφόρους λόγους ἔχουν συγκεντρωθεῖ στὴν 'Αθήνα. Καὶ ἀπ' τοὺς τελευταίους ἀναφέρει, γιὰ τὴν Ζάκυνθο, τὸν κ. Μίμη Κοκκίνη μόνο καὶ γιὰ τὰ Κύθηρα τὸν κ. Δελακοβία.

'Ο κ. Σπαταλᾶς, εἶναι, ἀναμφίβολα, γνώστης, ὅσον, κανένας ἄλλος ἑφτανήσιος, τῶν ἑφτανησιακῶν προσώπων καὶ πραγμάτων, στὴν περιοχὴ τῶν Γραμμάτων καὶ τῆς Τέχνης. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς γεννιέται

ἡ ἀπορία, πῶς: (γράφοντας, γιὰ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, ὁ συνεργάτης σας) γιὰ τὰ δύο νοτιότερα νησιὰ (γιὰ νὰ μὴν ἀναφέρουμε καὶ τ' ἄλλα) ἀναφέρει ἕνα ἀπὸ καθένα μόνον λογοτέχνη, καὶ λησμονεῖ γιὰ μὲν τὴν Ζάκυνθο στρατιὰ ὁλόκληρη: Μαρῖνο Σιγοῦρο, Ἀντώνιο Μάτεσι, Δημήτρη Μάργαρη, Κώστα Καιροφῦλα, Διονύσιο Π. Καλογερόπουλο, Ἀγγελικὴ Χατζημιχάλη (τὸ γένος Κολυβᾶ) Μαριέτα Γιαννοπούλου (ἑπτανησία) κ. ἄ. γιὰ δὲ τ' ὄμορφο Τσιρίγο τὸν ποιητὴ Πάνο Φύλη, τοῦ ὁποίου τὰ «Τσιριγώτικα» δὲν ὑστεροῦν καθόλου τῆς πνευματικῆς ἐργασίας τοῦ κ. Κ. Δελακοβία, τὸν ὁποῖον ὁ κ. Σπαταλᾶς θέλει μοναδικὸ Τσιριγώτη λογοτέχνη στὴν Ἀθήνα;

Μὲ τιμὴ κι' ἐκτίμηση

Ἀντρέας Ζῶντος

*

Καὶ μία ἀπουσία

Ἡ ἐφημερὶς Πύργου «Αὐγὴ» στὴν φιλολογικὴ της σελίδα τῆς 31-5-48 γράφει μὲ τὸν πάρα πάνω τίτλο, τὰ ἑξῆς:

»Ἐλάχιστοι φιλότεχνοι παρατήρησαν ὅτι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ 1948 σταμάτησε ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ «Βωμός». Ὁ «Βωμὸς» ποὺ βγῆκε στὸ προσκήνιο τῆς δημοσίας ζωῆς γιὰ νὰ γίνῃ ἕνα πανεπαρχιακὸ ὄργανο Τέχνης, ἀγωνίστηκε μὲ τὸν οἰκονομικὸ παράγοντα καὶ ἀφοῦ δοκιμάστηκε, γονάτισε. Ἐν τούτοις γιὰ τὸ πρόωρο τέλος του συνέτεινε κι' ἄλλος ἕνας λόγος: τὸ περιοδικὸ αὐτὸ ποὺ προσπάθησε νὰ κλείση στὶς σελίδες του τὶς σύγχρονες αἰσθητικὲς τάσεις στὸν τομέα τῆς Λογοτεχνίας καὶ Ποιήσεως, ἔμεινε γιὰ τοὺς περισσοτέρους ἀναγνῶστες του ἄγνωστο καὶ ξένο. Κι' ἐκεῖνοι ποὺ τὸ φρόντιζαν, εἶδαν ὅτι ζητοῦσαν ἀπὸ τὸν τόπο τους κάτι ἀκατόρθωτο ἀκόμα».

Πρόκειται γιὰ τὸ ἀξιόλογο περιοδικὸ «Βωμὸς» τοῦ γνωστοῦ Λογοτέχνη κ. Τάκη Δόξα, ποὺ, δυστυχῶς, ὁ τόπος του δὲν τὸ ἔνοιωσε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ κρατήση.

Βυρωνικὰ

Σὲ χρονογράφημά του ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπῦρος Μελᾶς στὴν «Ἑστία» τῆς 27-4-48 γράφει μεταξὺ τῶν ἄλλων, τὰ πάρα κάτω:

Ἡ διάφορες ἐκδηλώσεις ποὺ ἔγιναν κι' ἐφέτος γιὰ τὴν μνήμη τοῦ μεγάλου Ἄγγλου λυρικοῦ, τοῦ λόρδου Βύρωνος, πρέπει νὰ συστηματοποιηθοῦν καὶ νὰ ὀργανωθοῦν, γιὰ πάντα, σὲ μιὰ ἑβδομάδα Βυρωνική, φιλολογικὴ κι' ἐθνικὴ καὶ νὰ τὴν ἑορτάζουμε, κάθε χρόνο, μετὰ τὴν ἑορτὴ τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας. Θὰ ἔπρεπε νὰ συνδυασθῇ ἀκόμη καὶ μ' ἕνα προσκύνημα στὸ Μεσολόγγι, στὸ σπιτάκι, ὅπου ἔπαυσε, μιὰ μέρα, νὰ κτυπᾷ ἡ μεγάλη καρδιά του, ποὺ τὴν ἔκαιγαν δυὸ ἀκοίμητες φλόγες: Τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἔρωτος! Γιὰ μᾶς, ὁ Βύρων δὲν εἶναι ἁπλῶς ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ποιητὰς τῶν αἰώνων, οὔτε ἁπλῶς ἕνας κορυφαῖος φιλέλην. Εἶναι σχεδὸν ἕνας θεὸς—ἕνας θεῖος ἄνθρωπος, ἀπὸ τοὺς πανέμμορφους καὶ πανελεύθερους ἐκείνους, ποὺ ἔδωσε στὸν κόσμο μονάχα ὁ πέμπτος αἰὼν πρὸ Χριστοῦ.

*

Παράκλησις

Παρακαλοῦνται καὶ πάλιν οἱ συνδρομητὲς τῶν **«Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων»** Ἀθηνῶν Χαλκίδος καὶ ὑπαίθρου, ὅπως οἱ μὲν πρῶτοι καταβάλλουν τὰς συνδρομὰς των εἰς τοὺς εἰσπράκτορας τοῦ περιοδικοῦ, οἱ δὲ δεύτεροι ἀποστείλουν ταύτας διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς πρὸς τὴν διεύθυνσίν του: διευκολύνοντας ἔτσι τὴν ἔκδοσί του.

*

Ἡ κυρία Ζητρίδου

Μὲ ξεχωριστὴ εὐχαρίστηση τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» ἀναγγέλουν τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας βράβευσι τῆς ἐκλεκτῆς ἑλληνίδος συγγραφέως κ. Πιπίτσα Χαριδ. Ζητρίδου διὰ τὸ ἐξαιρετικὸ Ἀναγνωστικὸ τῆς Γ' τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ, ποὺ συνέγραψε μ' ἐξαιρετικὴ μαεστρία κι' ἐθνικώτατο περιεχόμενο.

Τὰ Σαββατόβραδα τοῦ Τρίκκη

Τοὺς τελευταίους μῆνες στὰ συμπόσια τοῦ συνεργάτη μας Γιάννη Τρίκκη, ποὺ ἐγίνοντο κάθε Σαββατόβραδο στὴν ταβέρνα «Νεάπολις» παρευρέθησαν μεταξὺ πολλῶν ὁ ποιητὴς κ. Γ. Σταμπολῆς, ὁ Καθηγητὴς τῆς γλυπτικῆς καὶ λογοτέχνης κ. Τόμπρος, ὁ ἀρχαιολόγος καὶ λογοτέχνης κ. Φιλαδελφεύς, ὁ Πρόεδρος τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου γλύπτης κ. Νάτσιος, ὁ ἀρχιτέκτων καὶ λογοτέχνης κ. Ρυσσιάνος, ὁ καλλιτέχνης τῆς ξυλογραφίας κ. Χυτήρης, ὁ ποιητὴς κ. Γιοφύλλης, ἡ γλύπτρια δὶς Χρυσοχοΐδου, ὁ αἰσθητικὸς κ. Προκοπίου, ἡ ζωγράφος κ. Γεωργιάδου, ὁ ποιητὴς κ. Παππᾶς, ὁ σκηνοθέτης τοῦ κινηματογράφου κ. Κοντογιάννης, ὁ λογοτέχνης κ. Τσαπάλας, ὁ συγγραφεὺς καὶ διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδας «Ἑλλὰς» κ. Τασολάμπρος, ὁ ζωγράφος κ. Κρυστάλλης, ἡ ποιήτρια κ. Χριστοφῆ, ὁ λογοτέχνης κ. Μαρκάκης, ἡ διηγηματογράφος κ. Φλιάσιου, ὁ ποιητὴς κ. Σιωμόπουλος, ὁ γλύπτης κ. Δήμας, ἡ διευθύντρια τοῦ περιοδικοῦ «Διάπλασις Παίδων» κ. Νάτσιου, ὁ ποιητὴς κ. Μιχαλακέας, ἡ συγγραφεὺς κ. Καλλιγιάννη, ὁ ποιητὴς κ. Λαζανᾶς, ὁ λογοτέχνης κ. Σιμόπουλος, ὁ μυθιστοριογράφος κ. Ζάρκος, ὁ ἠθοποιὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου καὶ λογοτέχνης κ. Λυγίζος, ὁ ποιητὴς κ. Τσιάκος, ὁ διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ «ἡ Ἑλλάδα μας» κ. Γεωγιάδης, ὁ ποιητὴς κ. Ἀνυφαντῆς, ὁ διευθυντὴς τοῦ Περιοδικοῦ «ἡΣυζήτησις» κ. Ζήσης, ἡ μουσικοσυνθέτρια δὶς Χρυσοχοΐδου κ. ἄ.

Τὰ θέματα, ποὺ συζητήθηκαν, ἦταν «Χορός», «Ἀρχιτεκτονική», «Καλές, βάναυσες καὶ εἰκαστικὲς Τέχνες» καὶ ἄλλα.

Τὰ πρακτικὰ κρατεῖ πάντα ἡ δὶς Ξωμεριτάκη.

*

Ἀλληλογραφία

—Κον Α. Ρακογιάννην, Ἐνταῦθα. Ἡ «Αὔρα» σας καλή.

—Κον Ἠλ. Ἀντωνιάδην. Δὲν εἶναι ἄσχημη ἡ «φύση», τὴν κρατοῦμε μὲ στοργή.

—Κον Σταβ. Δ. Παπαμ.... Κάρυστον. Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὴν θύμησί σας καὶ γιὰ τὰ καλά σας λόγια.

ΔΗΜ. ΚΟΦΦΑΣ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ
ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΑΛΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ
ΔΕΧΕΤΑΙ 3-8 μ.μ.
ΣΚΟΥΦΑ 59 - ΑΘΗΝΑΙ

ΤΑ ΕΚΑΤΟΠΕΝΗΝΤΑΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

Ἀνάλογα μὲ τὴν μεγάλη φυσιογνωμία καὶ τὴν Ἑλληνικότητα τοῦ Ἐθνικοῦ μας βάρδου, ἤτανε καὶ οἱ γιορτὲς ποὺ ἔγιναν με τὴν συμπλήρωσι τῶν 150 χρόνων ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του, (1857-1948).

Μὲ τὴν πρωτοβουλία τῶν Ἑπνανησιακῶν Σωματείων καὶ τὴν συμμετοχὴ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός», τῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, συνεστήθη μεγάλη Πανεπτανησιακὴ Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ «Παρνασσοῦ» καὶ Προέδρου τῶν Ἰθακησίων κ. Ἰππ. Καραβία καὶ τὴν ἀντιπροεδρία τοῦ Ζακυνθίου λογίου καὶ νομομαθοῦς κ. Ἀντωνίου Μάτεσι.

Στὸ Ἰόνιο Συμπόσιο

Ἔναρξι τῶν ἑορτῶν ἔκανε τὸ «Ἰόνιο Συμπόσιο», ποὺ τὸ βράδυ τῆς 7-4-48 σύνῆλθε στὸ Ἑστιατόριο «Κωστῆ» σὲ πανηγυρικὴ συνεδρίασι, κατὰ τὴν ὁποίαν ὡμίλησεν ὁ Προεδρεύων ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμποσίου, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Σπῦρος Μαρινᾶτος, καὶ οἱ κ. κ. Ἀντ. Μάτεσις, Κ. Καιροφύλας καὶ Κ. Σολδᾶτος.

Στὸν «Παρνασσὸ»

Τὴν 10-4-48 ἐγένετο εἰς τὸν «Παρνασσό», παρουσία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ὁ ἐπίσημος ἑορτασμός, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐπρολόγησε ὁ Πρόεδρος τῆς Πανεπτανησιακῆς Ἐπιτροπῆς κ. Ἰππ. Καραβίας καὶ ὡμίλησαν οἱ κ. κ. Ἀντώνιος Μάτεσις, Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Σωτ. Σκίπης. Κατὰ τὸ πρῶτο διάλυμα ὑπὸ σπουδαστριῶν τῆς Σχολῆς τοῦ «Παρνασσοῦ» ἀπηγγέλθησαν ποιήματα τοῦ Ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ, ἡ δὲ Ἕλλη Γρηγοριάδη, ἀπήγγειλε θαυμάσια τὴν «Ἀγνώριστη» καὶ «τὸ ὄνειρο τοῦ Σολωμοῦ». Μετὰ τὴν ὁμιλία τοῦ κ. Σκίπη ἀπηγγέλθησαν ἀποσπάσματα ἀπὸ τοῦς «Ἐλευθέρους Πολιορκημένους» καὶ τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο καὶ ἡ γιορτὴ ἔληξε μὲ τὴν χορωδία τοῦ κ. Σπύρου Καψάσκη. ποῦ ἐκτέλεσε, μ' ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία τὴν «Ἀγνώριστη» τὸν «Πόθο» τὴν «Ξανθούλα» καὶ τελικὰ τὸν Ἐθνικό μας ὕμνο μέσα σὲ μία ἀτμόσφαιρα ζωηρῆς ἐθνικῆς συγκινήσεως.

Στὰ Σχολεῖα

Ἐντολῇ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας σὲ ὅλα τὰ σχολεῖα Μέσης τῆς Πρωτευούσης ὡμίλησαν οἱ φιλολόγοι καθηγηταί, τὴν μεσημβρία τῆς 8-4-48 γιὰ τὴν μεγάλην Ἐθνικὴ καὶ ποιητικὴ φυσιογνωμία τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ. Στὴν Μέσην Ἐμπορικὴν Σχολὴν τῆς ὁδοῦ Καταικουζηνοῦ ὡμίλησεν τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ εἰς αὐτὴν ὑπηρετῶν καθηγητὴς τοῦ Δικαίου, Δικηγόρος καὶ ποιητὴς κ. Διον. Ἰωάν. Τσοκασιανός, ἀναλύσας, μέσα σὲ πολὺ σύντομο χρονικὸ διάστημα, τὸ ἔργο τοῦ Σολωμοῦ κατὰ ἕνα πρωτότυπο θαυμάσιο τρόπο.

Στὴν Ἕνωσι Λογοτεχνῶν

Τὸ βράδυ τῆς 9-4-48 εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς «Ἑνώσεως Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν» ὡμίλησαν ἐπίσης περὶ Σολωμοῦ οἱ κ. κ. Σπῦρος Μελᾶς, Ἀντ. Μάτεσις, Δ. Καλογερόπουλος καὶ Δ. Ἰ. Τσακασιάνος.

Στὸ Ραδιόφωνο

Τὴν Κυριακὴ τὸ βράδυ 11-4-48 ὁ Ραδιοφωνικός μας Σταθμὸς ἔδωσε μίαν θαυμάσια σκηνὴ τοῦ Σολωμοῦ γραμμένη ἀπὸ τὸν κ. Διον. Ρώμαν, κατὰ θεατρικὴν διασκευὴ τοῦ κ. Κροντηρᾶ.

Στὴν σκηνὴ τούτη παρουσιάζεται ὁ Σολωμὸς σὲ δύο εἰκόνες, μία στὴ Ζάκυνθο, κατὰ τὴν ἄγρια πολιορκία τοῦ Μεσολογγιοῦ, ποὺ γράφει καὶ τὸν ὕμνο, καὶ μία στὴν Κέρκυρα, ὕστερα ἀπὸ 30 χρόνια μὲ τὸν Μάντζαρο, τὸν Ρώση κ. α.

Καὶ στὸ Ναυτικὸ

Τὴν Παρασκευὴ 16-4-48 εἰς τὴν ἐκπομπὴν τσῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Ναυτικοῦ ὡμίλησεν ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν ὁ κ. Γιάννης Καραμήτσος μὲ θέμα «ὁ Ναυτικὸς Ἀγὼν εἰς τὸν ὕμνο πρὸς τὴν ἐλευθερία».

Στὸ «Ἀθήναιο»

Τὴν 23-4-48 ὁ Μορφωτικὸς Σύλλογος «Ἀθήναιον» ὠργάνωσε γιορτὴ στὸ θέατρο «Ἀλίκης» κατὰ τὴν ὁποίαν ὡμίλησαν οἱ κ. κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς μὲ θέμα: «ὁ Σομωμὸς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία» καὶ ὁ κ. Λ. Πολίτης μὲ θέμα: Ἡ δημιουργικὴ Δεκαετία τοῦ Σολωμοῦ 1823-1833.

Στέψι Προτομῆς

Τὸ πρωῒ στὶς 25-4-48 μὲ ἐπιβλητικὴ σεμνότητα ἐστέφθη στὸν Βασιλικὸ Κῆπον ἡ προτομὴ τοῦ ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ.

Κατ'αὐτὴ παρέστησαν: ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ κ. ὑπουργοῦ Παιδείας ὁ Γεν. Γραμματεὺς κ. Γιαννακόπουλος, τὰ προεδρεῖα τῶν Ἑπτανησιακῶν σωματείων καθὼς καὶ τὰ μέλη τῆς τελούσης τὸν πανηγυρισμὸν ἐπιτροπῆς.

Μετὰ τὴν στέψι τῆς προτομῆς ἐξεφώνησε λόγον ὁ πρόεδρος τοῦ «Παρνασσοῦ» κ. Ἰππ. Καραβίας.

Λεύκωμα καὶ Γραμματόσημα

Σ' ἀνάμνησι τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 150]ρίδος τοῦ ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ ἀπεφασίσθη νὰ ἐκδοθῇ καλλιτεχνικὸ λεύκωμα καὶ νὰ κυκλοφορήση καὶ ἀναμνηστικὸ γραμματόσημο.

Στὴ Ζάκυνθο

Καὶ στὴ γενέτειρα τοῦ Σολωμοῦ Ζάκυνθο, τὰ 150 χρόνια ἀπὸ τῆς γενήνεώς του, γιορτάστηκαν μεγαλόπρεπα κι' ἐπίσημα.

Στὶς 11 π. μ. τῆς 8-4-48 χοροστατοῦντος τοῦ Μητροπολίτου τῆς νήσου, ἐψάλη ἐπιμνημόσυνη δέησι στὴν Πλατεία Γεωργίου τοῦ Α'. ὅπου ὁ τάφος τοῦ ποιητοῦ. Μετὰ δὲ ταύτη βαρειά, ἀπὸ φυσικὰ ἄνθη, στεφάνια ἐσκέπασαν τὸν τάφο τοῦ Ἐθνικοῦ Βάρδου.

Στὴν ἐπίσημη τούτη γιορτὴ παρευρέθησαν ὅλες ἀνεξαιρέτως οἱ ἀρχὲς τοῦ νησιοῦ καὶ ἀντι-

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
"ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ,,
Ὑπ/νος Δ/τής : **Ἀντρέας Ζῶντος**
Κατοικία : Φαβιέρου 7 - Ἀθῆναι
Ὑπ/νος τυπ/ου : **Κ. Παναγιωτίδης**
Κατοικία : Ὀρφέως 10 - Ν. Σμύρνη

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Τὸν χρόνο δρ. 10.000 τὴν ἑξαμηνία δραχ. 5.000.

Γιὰ τὶς τράπεζες, ὀργανισμοὺς κλπ. ἡ συνδρομὴ εἶναι διπλή.

Οἱ διαφημίσεις κατὰ συμφωνία.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
Εὐβοίας : **Καλλισθ. Μουστάκας**
Βόλου : **Λευτ. Πορτοκάλογλου**
Πύργου Ἠλείας : **Τάκης Δόξας**

προσωπεῖες τῶν διαφόρων σωματείων καὶ ὀργανώσεων τῆς πόλεως.

Τὴν Κυριακὴ 11-4-48 καὶ ὥρα 11 π. μ. στὸ ἱστορικὸ Δημοτικὸ θέατρο τοῦ νησιοῦ ὡμίλησεν, ἐνώπιον πολλοῦ κόσμου, ὁ ἀειθαλὴς ἱστορικὸς κ. Λ. Χ. Ζώης καὶ ἡ χορωδία τοῦ Γυμνασίου ἔψαλε τραγούδια τοῦ Σολωμοῦ.

Τὸ βράδυ τῆς ἰδίας ἡμέρας καὶ στο ἴδιο θέατρο ἐδόθηκαν δύο ἐρασιτεχνικὲς παραστάσεις μὲ τὴν συμμετοχὴ τοῦ Σώματος Πρυσκόπων, τῶν Ἑλληνίδων Ὁδηγῶν, τῆς ἐρασιτεχνικῆς χορωδίας τῆς Μητροπόλεως καὶ τῆς φιλαρμονικῆς Ζακύνθου.

Μεταξὺ ἄλλων ἀπαίχθη καὶ τὸ τρίπρακτον σκὲτς τοῦ κ. Δ. Ρώμα «πῶς ἐγράφη ὁ Ἐθνικός μας Ὕμνος».

Στὴν Ἀγγλικὴ Στοὰ

Τὴν ἴδια μέρα ὠργανώθηκε στὴν Ἀγγλικὴ Στοὰ τῆς Ζακύνθου «Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς Νο 88 »πανηγυρικὸς ἑορτασμός, κατὰ τὸν ὁποῖον ἔγιναν ὁμιλίες καὶ ἀπαγγελίες.

Ἐρασιτεχνικὴ δὲ τοπικὴ χορωδία ἐτραγοὺδησε ποιήματα τοῦ Ἐθνικοῦ ποιητοῦ. Ἐπετράπη δὲ ἐλευθέρα ἡ εἴσοδος εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Στοᾶς διατηρούμενον «Μουσεῖον Σολωμοῦ».

Ἕνωσις Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν

Στὴ σειρὰ τῶν διαλέξεων τῆς «Ἑν. Ἑλλ. Λογοτεχνῶν» ἔγιναν δύο πανηγυρισμοί. Τῆς Ἐθνικῆς ἐπετείου, ποὺ τὸν πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπ. Μελᾶς, καὶ τῆς ἐπετείου τοῦ θανάτου τοῦ Λόρδου Βύρωνος μὲ ὁμιλία τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Μ. Βολωνάκη. Καὶ εἰς τοὺς δύο ἑορτασμοὺς σχετικὰς εἰσηγήσεις ἔκανε ὁ Πρόεδρος τῆς ἑνώσεως κ. Δ. Καλογερόπουλος. Στὸν δεύτερο πανηγυρισμὸ ἀπήγειλλε τρία ποιήματα τοῦ Βύρωνος ἡ καλλιτέχνις κ. Ζαναντρίς.

Στὰς ἑβδομαδαίας συγκεντρώσεις ὡμίλησαν οἱ κ. κ. Δ. Καλογερόπουλος Α. Μάτεσις καὶ Μελᾶς περὶ τοῦ ὕμνου τῆς ἐλευθερίας, ὁ κ. Δ. Τσακασιᾶνος ἀπήγειλε ποιήματα τοῦ Πορφύρα καὶ δικά του, ὁ κ. Ὀδ Ἐξαρχάκης ὡμίλησεν περὶ Πορφύρα, καὶ ἡ κ. Ἀθ. Γερμανοῦ περὶ τοῦ νέου Ζαλόγγου καὶ τοῦ Παιδομαζώματος.

Στὶς 26-5 ἐδόθη ἡ ἐννάτη διάλεξι τῆς ἑνώσεως στὴ «Στέγη Γραμμάτων» μὲ ὁμιλητὴν τὸν κ. Θ. Κυπραῖον καὶ θέμα: «ὁ Γολγοθᾶς τοῦ Παιδιοῦ», στὶς 28-5 ὡμίλησεν εἰς τὴν ἑβδομαδιαία συγκέντρωσιν ὁ Πρόεδρος κ. Δημ. Καλογερόπουλος περὶ τῆς ἱστορικῆς ἡμέρας 29ης Μαΐου καὶ στὶς 7-6 ἑορτάσθη 150]ρίδα τοῦ Ρήγα Φεραίου στὴ Στέγη Γραμμάτων μὲ ὁμιλητὴν τὸν κ. Φ. Μιχαλόπουλον.

Καθιέρωσι Τοπικῆς Γιορτῆς

Ὁ Νομάρχης τῆς νήσου ἀπέστειλε πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα Ἐσωτερικῶν καὶ Παιδείας ἔγγραφον καὶ παρακαλεῖ, ὅπως ἡ 8η Ἀπριλίου καθιερωθῇ ἐπίσημη τοπικὴ Ζακυνθινὴ γιορτή.

Στὴ Κύπρο

Καθὼς γράφουν τὰ «Κυπριακὰ Γράμματα» στὶς 11 Ἀπριλίου γιορτάστηκε στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Π. Γυμνασίου ἀπὸ τὸν «Ἑλληνικὸ Πνευματικὸ Ὅμιλο Κύπρου» ἡ 150ὴ ἐπέτειος τῆς γενήσεως τοῦ Δ. Σολωμοῦ. Ὕστερα ἀπὸ εἰσαγωγικὴ ὁμιλία τοῦ Προέδρου κ. Κ. Σπυριδάκη, ὁ ποιητὴς κ. Ξ. Λυσιώτης μίλησε γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του, καὶ ὁ κ. Μίμης Κιτρομηλίδης ἀνέλυσε τὴν πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ σημασία τοῦ ἔργου τοῦ Σολωμοῦ γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Οἱ Δεσποινίδες Ἤβη Χατζηδημητρίου καὶ Κρυστάλλα Ἰωαννίδου ἀπήγγειλαν ἀποσπάσματα ἀπὸ τοὺς «Ἐλευθέρους Πολιορκημένους» μὲ μουσικὴ ὑπόκρουση πιάνου ὑπὸ τῆς Δος Λούλας Συμεωνίδου κατὰ σύνθεση κ. Γιάγκου Μιχαηλίδου.

Τὸ «Ἑλληνικὸ Σπίτι»

Στὶς 26-6-48 ἔγινε μία ὡραιότατη σχολικὴ γιορτὴ στὸ «Ἑλληνικὸ Σπίτι» (οἰκοκυρικὴ βιοτεχνικὴ ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ ὁδὸς Νάξου 56) μὲ τὸ πάρα κάτω πρόγραμμα:

Ἁγιασμός, Νέβα Κατέβα **Παναγία** Τραγοῦδι, Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν «Ἰφιγένειαν τὴν ἐν Αὐλίδι» Ἀπαγγελία Μ. Τσιλιμέκη, **Στὴν μέση στὴν Ἀράχωβα** Τραγοῦδι, **Λάμπουν τὰ χιόνια** Τραγοῦδι, **Τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ** (δημοτικὸ) Ἀπαγγελία Ε. Νέγκα. **Ἀλατσατιανὴ** Τραγοῦδι, **Διανοτράγουδα, Ἑλληνικοὶ Χοροί, Ἀποχαιρετισμός τῶν ἀποφοίτων, Ἐθνικὸς Ὕμνος, Ἀπονομὴ Διπλωμάτων καὶ Βραβείων.**

Ἡ ἐκτέλεσι τοῦ προγράμματος τούτου εἶτανε ὑποδειματικὴ καὶ προκάλεσε τὰ συχαρητήρια καὶ τὰ χειροκροτήματα τῶν ἐπισήμων καὶ τῶν καλεσμένων τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς.

Πρὶν μοιραστοῦν τὰ βραβεῖα ἡ κ. Ἀγγελικὴ Χατζημιχάλη (ἡ ἀληθινὴ αὐτὴ ἱέρεια τῆς Σχολῆς) ἀπευθυνομένη στὸν Μητροπολίτη, ποῦ ἔκανε τὸν ἁγιασμό, τοὺς λοιποὺς καλεσμένους καὶ στὶς μαθήτριες, ὡμίλησε ἐμπνευσμένα πάνω στὸ θέμα: «ἂν ἡ Σχολὴ συμπληρώνει ἐκπαιδευτικὸ κενό», καταχειροκροτηθεῖσα.

Στὸ τέλος τῆς γιορτῆς οἱ παρακολουθήσαντες ταύτην ἐπεσκέφθησαν τὰ διάφορα ἐργαστήρια της καὶ τὰ πλούσια της ἐκθέματα, ἀπὸ ἐξαιρετικὰ ἑλληνικὰ ὑφαντᾶ, βγαλμένα καὶ κεντημένα ἀπὸ τὰ χέρια τῶν μαθητριῶν καὶ πωλούμενα σ' ἐξαιρετικὰ φθηνὲς τιμές.

Εἰκόνα

Στὸ κανάλι ἑνὸς μικροῦ ποτομιοῦ, λίγα μίλια ἔξω ἀπ' τὴν πόλη, ὁ ἑαυτός μου εἶχε σταθεῖ. Ἔκανε αἰσθητὸ κρύο, χειμωνιάτικο δεῖλι. Καὶ μιὰ νέα γυναῖκα σὲ τέτοιον καιρό, περιδιάβαζε μόνη. Ντυμένη βαρειά, χοντρὸ πανωφόρι, μιὰ μικρὴ τόκα καπέλλου, κορμὶ ὀρθὸ σὰν λιγνὸ κυπαρίσσι, ἄβουλο βλέμμα, βαρύσκιωτα βλέφαρα.

Τὸ πνεῦμα μου ἦρθε πάλι στὴ γῆ... Εἶχε ὥρα χαθεῖ στὴν ὁμίχλη.... Κυνηγὸς χιμαιρῶν σ' ἐκεῖνο τὸ δρόμο ποῦ μοῦ ἄρεσε πάντα νὰ παίρνω, στῆς πλάνης τὰ πούπουλα περπατοῦσα πατῶντας...

Εἶχε πολλὲς ἀκακίες ὁ δρόμος. Ἀρέσει τὸ φύλλωμα, οἱ σκιές, τ' ὄνομά του. Ἐκλεχτικὰ ἀνάδινε ὁ δρόμος ἐκεῖνος μιὰ θλιβερὴ γοητεία. Ἕνα εἶδος ἱεροῦ μυστικισμοῦ. Μιὰ περιπλάνηση σ' ἄλλους ὁρίζοντες. Μιὰ μούχλα ἴσως θλιβερῆς ἀνυπαρξίας. Μιὰ μυστικὴ συναυλία πουλιῶν τοῦ θανάτου πάνω στοὺς τάφους ὡραίων ἐλπίδων.

Ἀντ. Κανακάρης